

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatei Bodolica Ecaterina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală privind-o pe

Bodolica Ecaterina Xxxxx, născută la xxxxx, originară din r-nul Xxxxx și domiciliată în r-nul Xxxxx, sat. Xxxx, viza de reședință în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 11.04.2014 - 06.04.2018;
2. Instanța de apel : 02.05.2018 – 29.05.2018;
3. Instanța de recurs ordinar : 18.09.2018 – 21.11.2018.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 aprilie 2018, Bodolica Ecaterina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal și a fost condamnată în baza acestei legi, stabilindu-i-se pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau activități ce țin de circulația drogurilor pe un termen de 3 (trei) ani.

Bodolica Ecaterina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa de 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

Conform art. 84 alin (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit inculpatei Bodolica Ecaterina pedeapsa definitivă - închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau activități ce țin de circulația drogurilor pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat executarea pedepsei cu închisoarea, stabilindu-i-se un termen de probă de 4 (patru) ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la data de 13 decembrie 2013, Bodolica Ecaterina acționând cu scopul înstrăinării substanțelor narcotice, pe teritoriul penitenciarului și anume soțului său Bodolica Vadim, care este deținut în Penitenciarul nr. 13, celula nr. 13, amplasat pe str. Bernardazzi 3, mun. Chișinău, în timp ce se afla pe str. Albișoara 84/9, mun. Chișinău, a primit de la o persoană de gen masculin neidentificată de organul de urmărire penală un pachetel cu substanță de culoare cafeniu închisă, presată, în două bucăți, pe care l-a deținut la sine, după care l-a transportat la domiciliului său, pe str. Doina 104/2, ap. 76, mun. Chișinău, unde le-a camuflat în două pachetele în produsul alimentar - pilav cu carne, și, despre care știind cu certitudine că este substanță narcotică și având drept scop de a o transmite ilicit deținutului Penitenciarului nr. 13, celula nr. 13, Bodolica Vadim.

Ulterior, Bodolica Ecaterina, la data de 13.12.2013, aproximativ în jurul orei 10:00, aflându-se la domiciliul său pe adresa indicată mai sus, a organizat transportarea prin intermediul persoanei puțin cunoscute ei, Morari Radu a substanței narcotice de culoare cafeniu închisă, presată, pe care a camuflat-o în două pachetele în coletul cu produse alimentare pregătit pentru soțul ei, Bodolica Vadim, substanța narcotică despre care Morari Radu nu cunoștea că o deține și o expediază în penitenciar, achitându-i acestuia pentru serviciu, bani în sumă 100 lei. Acesta la rândul său a expediat coletul alimentar în care se afla și substanța narcotică destinată deținutului Penitenciarului nr. 13 celula nr. 13, Bodolica Vadim, care a primit de la Bodolica Ecaterina prin intermediul persoanei lui necunoscute Ursu Vasile, care la acel moment expedia un colet alimentar fratelui său Ursu Gheorghe, deținut în Penitenciarul nr. 13, celula nr. 13, amplasat pe str. Bernadazzi 3, mun. Chișinău și care nu cunoștea despre faptul că în coletul pe care l-a primit de la Morari Radu, se conține substanță narcotică.

Conform comunicatului special nr. 4/12548 din 13.12.2013 al șefului Penitenciarului nr. 13 la 13.12.2013, ora 15:10, la efectuarea percheziției de către colaboratorii Penitenciarului nr. 13, în coletul transmis de către Ursu Vasile, destinat spre transmitere în celula nr. 13, în produse alimentare au fost depistate și ridicate 2 pachetele confecționate din polietilenă cu masă vegetală de culoare cafenie cu miros specific.

Conform raportului de expertiză nr. 9133 din 18.12.2013, s-a stabilit că masele vegetale de culoare cafenie-închisă conținută în două pachetele confecționate din

polietilenă, ridicate la data de 13.12.2013, în timpul controlului coletului alimentar a dlui Ursu Vasile, destinat celulei nr. 13 din Penitenciarul nr. 13, amplasat pe str. Bernardazzi 3, mun. Chișinău reprezintă prin sine - hașiș cu masa totală de 3,92 g/1,83 g + 2,09 g, care simt incluse în Lista substanțelor narcotice și psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 cu modificările și completările prevăzute în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 43 din 26.01.2009 și Hotărârea Guvernului nr. 626 din 02.06.06, incluse în tabelul nr. 1, lista nr. 1, a substanțelor narcotice neutilizate în scopuri medicinale și care reprezintă pericol pentru sănătate omului. Conform Listei substanțelor narcotice aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.06, cantitatea substanței narcotice, hașiș cu masa totală de 3,92 g, reprezintă proporții mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura municipiului Chișinău Oficiul Centru, Gheorghe Bivol, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06.04.2018, de condamnare a lui Bodolica Ecaterina, din motivul blândeții pedepsei aplicate și rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite, pentru prima instanță, în raport cu motivele invocate în apel și a-i stabili lui Bodolica Ecaterina, conform sancțiunii art. 217¹ alin. (3) lit. c), e), f) Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 (patru) ani, iar conform sancțiunii art. 322 alin.(1) Cod penal, a-i stabili lui Bodolica Ecaterina o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. Potrivit art. 84 alin.(1) Cod penal, de a-i stabili lui Bodolica Ecaterina pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate a o stabili pe un termen de 4 ani, cu calcularea termenului din momentul executării pedepsei principale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, apelul declarat de procurorul Gheorghe Bivol a fost admis.

A fost casată sentința în partea numirii pedepsei și s-a pronunțat, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Bodolica Ecaterina, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita

activității de gestionare a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor pe un termen de 4 (patru) ani.

Lui Bodolica Ecaterina, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit inculpatei Bodolica Ecaterina pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activității de gestionare a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor pe un termen de 4 (patru) ani.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpata a săvârșit anume infracțiunile imputate.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Colegiul penal a reținut din materialele dosarului că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței în această parte.

În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatei Bodolica Ecaterina, în baza dispozițiilor art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal și art. 322 alin.(1) Cod penal.

În continuare, Colegiul penal a stabilit că inculpata Bodolica Ecaterina, la ședințele de judecată în instanța de fond, nu s-a prezentat, instanța considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Astfel, instanța a dat dovadă de diligența necesară pentru a asigura prezența inculpatei în ședințele de judecată, or cu toate că inculpata a fost citată cu aviz pe adresa indicată în procesul-verbal de audiere a bănuitei și procesul-verbal de audiere a învinuitei (f. d. 135), citația s-a reîntors cu mențiunea - a expirat termenul de păstrare.

Ulterior, după cum rezultă din materialele cauzei, a fost dispusă aducerea silită a inculpatei Bodolica Ecaterina (f. d. 140), cu toate acestea, prin Raportul Inspectoratului de Poliție Râșcani, s-a indicat că inculpata Bodolica Ecaterina nu locuiește pe această adresă (f. d. 145).

Consecvent, fiind anunțată în căutare și fiind pornit dosar de căutare nr. 2015010082, în baza infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, aceasta nu a putut fi găsită. Cu toate acestea, instanța a dispus citarea acesteia și la locul de domiciliu din r-nul Cantemir, s. Lingura, citația fiind reclamantă de sora acesteia. Astfel, instanța s-a aflat în imposibilitatea audierii în ședința de judecată a inculpatei, aceasta eschivându-se de a se prezenta.

Subsecvent, Colegiul penal a indicat că în ședința instanței de apel, inculpata nu s-a prezentat, însă, deși nu a fost audiată, instanța a relevat că culpa acesteia în comiterea infracțiunilor incriminate este demonstrată prin declarațiile lui Bodolica Ecaterina, în calitate de bănuită, care la 03.03.2014, fiind audiată a recunoscut vina, declarând că, locuiește împreună cu fiica sa minoră. Anterior nu a fost judecată și la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află. Este soția cetățeanului Bodolica Vadim, a.n. 17.05.1987, care se află deținut în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău. A comunicat că la data de 13.12.2013, soțul său a telefonat-o de pe un număr necunoscut la numărul său de mobil 078168392 și i-a comunicat că se va apropia la serviciu un băiat necunoscut și îi va transmite un pachetel cu un conținut necunoscut și deoarece ea trebuie să-i transmită geanta cu produse alimentare, i-a spus să pună pachetelul transmis în carne din care o să gătească mâncarea, iar după aceasta va veni un băiat pe nume „Radu”, care o ajută să transmită colete la penitenciar, când ea nu are timp și va lua coletul respectiv. Astfel, în aceeași zi, la orele 22:00, „Radu” însoțit de colaboratorii de poliție a venit la ea la serviciu și ea i-a însoțit la sectorul de poliție. Băiatul, care i-a transmis pachetul nu-l cunoaște, este înalt, slab, cu vârsta cuprinsă între 20-22 ani, el știa unde ea lucrează și s-a apropiat fără să o sune la ea la serviciu, pe adresa, str. Albișoara 84/9, clubul „Golden Place”. După ce a primit cele două pachetele, s-a deplasat la domiciliu și a gătit carne, așa cum i-a fost comunicat de către soțul său. A indicat că „Radu” este o persoană puțin cunoscută, doar vizual. Numărul de telefon mobil al acestuia după cazul dat, nu l-a păstrat. Anterior a mai transmis colete prin intermediul persoanei pe nume „Radu”, când nu avea timp. Despre faptul ce anume se afla în colet, „Radu” nu era la curent. Cu el s-a întâlnit în fața blocului în care locuiește. Bani sau oarecare servicii în schimb pentru pachetele primite sau transmiterea genții nu a achitat. Cunoaște faptul că soțul său este consumator de cânepă. Pentru cine erau destinate pachetelele nu cunoștea. Anterior nu a mai avut astfel de cazuri de a transmite careva colete sau pachete cu conținut necunoscut. Bănuita a mai comunicat că nu este consumator de droguri. Soțul său este reținut de pe data de 06.07.2013, pentru furt. Proveniența pachetului îi este necunoscută (f.d. 57).

Instanța de apel a menționat că la 29.03.2014, bănuita Bodolica Ecaterina a fost pusă sub învinuire în baza art. 217¹ alin. (3) lit. c), e), f) și art. 322 alin. (1) Cod penal, și fiind audiată a recunoscut vina sa în cele incriminate, susținând declarațiile sale date în calitate de bănuită (f.d.114).

În această ordine de idei, Colegiul penal a indicat că deși inculpata Bodolica Ecaterina, avînd calitatea de bănuită, ulterior de învinuită, a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, culpa acesteia mai este demonstrată prin probele ce vor fi analizate infra, care coroborează între ele, cum ar fi : declarațiile martorului Coșneanu Valentin (f. d. 190); martorului Morari Radu (f. d. 202-203); martorului Gandrabura Denis.

Colegiul penal, analizînd aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind veridice, utile, consecvente și în coroborare, din care rezultă cu certitudine că Bodolica Ecaterina a comis infracțiunile incriminate mai sus, mai mult, declarațiile acestor martori coroborează cu sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi : procesul-verbal de cercetare la fata locului din 13.12.2013, în cadrul căruia în incinta Penitenciarului nr.13, de pe str. Bernardazzi 3, mun. Chișinău, a fost cercetat coletul alimentar destinat pentru transmitere în celula nr. 13, unde au fost depistate și ridicate în produsul alimentar - pilaf cu carne - 2 pachetele din polietilenă cu masă vegetală de culoare cafenie cu miros specific, care au fost sigilate și expediate spre efectuarea expertizei chimice, (f. d. 6-11), Proces-verbal de percheziție din 13.12.2013 din cadrul Departamentului Instituțiilor penitenciare, Penitenciarului nr.13, potrivit căruia la deținutul Ursu Vasile, au fost depistate și ridicate 2 pachetele din polietilenă cu o masă vegetală de culoare cafenie cu miros specific, (f. d. 17) raportul de expertiză nr. 9133 din 18.12.2013, conform căruia masele vegetale de culoare cafenie-închisă conținută în 2 pachetele confecționate din polietilenă, ridicate la 13.12.2013 în timpul controlului coletului alimentar al lui Ursu Vasile destinat celulei nr. 13 din P-13 amplasat pe str. Bernardazzi 3, mun. Chișinău, reprezintă prin sine-hașiș cu masa totală de 3,92g/1,83 g+2,09 g/, care sunt incluse în Lista substanțelor narcotice și psihotrope, aprobată prin HG RM nr.1088 din 05.10.2004 cu modificările și completările prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 43 din 26.01.2009 și Hotărârea Guvernului nr. 626 din 02.06.06, incluse în tabelul nr. 1, lista nr. 1 a substanțelor narcotice neutilizate în scopuri medicinale și care prezintă pericol pentru sănătatea omului. Conform Listei substanțelor narcotice aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.06, cantitatea substanței narcotice, hașiș cu masa totală de 3,92 g - reprezintă proporții mari, (f.d. 28-29), Proces-verbal de examinare a obiectului din 20.01.2014, (31-33), Ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a corpului delict - 2 pachetele cu substanță narcotică: hașiș cu masa totală de 3,92 g și sunt cantități mari, (f.d. 91), Procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.03.2014, în cadrul căruia a fost examinată, explicația scrisă personal de către Bodolica Ecaterina la 13.12.2013, (f. d. 88).

În continuare, Colegiul penal a conchis că din cumulul de probe cercetate, vina inculpatei Bodolica Ecaterina a fost dovedită, acțiunile sale urmînd a fi încadrate în

baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, circulația ilegală a substanțelor narcotice și anume păstrarea, transportarea și expedierea acestora săvârșite în proporții mari, în scop de înstrăinare, și în baza de art. 322 alin. (1) Cod penal, transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor reținute în penitenciar și anume a drogurilor în proporții mari.

Astfel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond, întemeiat a exclus din învinuirea adusă agravatele prevăzute la alin. (3) lit. c) și f) din art. 217¹ Cod penal, or conform pct. 17 din Hotărârea explicativă a plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora și a precursorilor, calitatea de droguri, etnobotanice sau analogii acestora a cărei circulație în scopuri medicale este interzisă se stabilește în baza a două criterii: a) medical - prezența unui pericol deosebit pentru sănătatea omului prin consecințele grave generate de consumul lor abuziv; b) juridic - includerea substanței în listele nr. 1 ale Convenției unice asupra stupefiantelor din 30.03.1961 și Convenției asupra substanțelor psihotrope din 21.02.1971. În sensul art.11 al Legii nr.382 din 06.05.1999 cu privire la circulația drogurilor, etnobotanicelor și a precursorilor, cu modificările ulterioare, la substanțele menționate, a căror circulație în scopuri medicale este interzisă, se referă substanțele incluse în Tabelul nr. 1, listele nr. 1 și nr.2, din anexa la această lege, a căror circulație este limitată și se face numai în scopuri științifice. Utilizarea drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora a căror circulație în scopuri medicale este interzisă presupune folosirea substanțelor menționate la producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea lor în diferite scopuri: spre exemplu, producerea unor noi preparate, medicamente, adaosul lor în produse etc. Procurarea, păstrarea, expedierea sau transportarea acestor substanțe nu echivalează cu utilizarea lor în sensul art.217 alin.(3) lit. c) și art.217¹ alin.(3) lit. c) Cod penal, acțiunile menționate urmează a fi încadrate în prevederile alin. (2) din articolele respective, după caz.

Astfel, potrivit învinuirii aduse, Bodolica Ecaterina nu a utilizat substanțele menționate la producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea lor în diferite scopuri, ci doar le-a păstrat, transportat și expedit, fapt pentru care acțiunile sale nu urmează a fi încadrate potrivit alin. (3) lit. c) din norma respectivă.

Totodată, nu s-a constatat ca fiind prezentă și agravanta prevăzută de alin. (3) lit. f) din art. 217¹ Cod penal, acțiuni săvârșite pe teritoriul penitenciarelor, or potrivit art. 118 Cod penal, concurența dintre o parte și un întreg reprezintă existența a două sau mai multor norme penale, una din ele cuprinzând fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte - numai unele părți ale ei. Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre o parte și un întreg se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Astfel, agravanta prevăzută de alin. (3) lit. f) din art. 217¹ Cod penal, reprezintă doar partea în comparație cu norma art. 322 alin. (1) Cod penal, care reprezintă întregul, pentru care inculpata va fi trasă la răspundere, în caz contrar, dacă instanța ar aplica ambele articole în varianta găsită în învinuirea procurorului, inculpatei i-ar fi încălcat dreptul de a nu fi condamnată de două ori pentru aceeași faptă (art. 22 Cod de procedură penală), principiu denumit și non bis in idem.

În această ordine de idei, instanța de apel a considerat că instanța de fond a oferit o încadrare întemeiată a acțiunilor inculpatei Bodolica Ecaterina, însă la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de scopul stabilit de legiuitor la art. 61 Cod penal.

În continuare, Colegiul penal a considerat că instanța de fond, deși a încadrat corect acțiunile inculpatei, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, dar și de art. 61 Cod penal, din care considerent, apelul acuzatorului de stat poartă un caracter întemeiat.

Referitor la numirea pedepsei, Colegiul penal a menționat următoarele, la stabilirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatei Bodolica Ecaterina urmează a se ține pe deplin cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal, gravitatea infracțiunilor comise, de persoana inculpatei, de circumstanțele reale și personale, iar toate acestea fiind cumulate indică că reeducarea lui Bodolica Ecaterina este posibilă doar cu izolarea ei reală de libertate.

Astfel, instanța de apel a enunțat că circumstanțe atenuante în privința inculpatei Bodolica Ecaterina sunt prezența copilului minor la întreținere și creșterea și educarea acestuia de una singură.

Circumstanțe agravante în privința inculpatei nu au fost stabilite.

Din materialele cauzei penale rezultă, că infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, este atribuită conform art. 16 Cod penal, infracțiunilor grave, iar infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, este atribuită categoriei infracțiunilor ușoare.

La stabilirea limitei pedepsei a fost determinată pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, care stabilește pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Ținând cont de circumstanțele stabilite, de pericolul social al faptei, de persoana inculpatei, inculpatei Bodolica Ecaterina i-a fost stabilită pedeapsa în limita a 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau activități ce țin de circulația drogurilor pe un termen de 4 ani.

Consecvent, referitor la infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, (în vigoare la momentul comiterii faptelor), instanța de apel a stabilit pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de dispoziția articolului menționat, care stabilește pedeapsa, cu amendă în mărime de până la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, astfel având în vedere pericolul social al faptei, Colegiul penal a considerat că inculpatei Bodolica Ecaterina urmează a-i fi aplicată o pedeapsă în limita de 1 an închisoare.

Succesiv, analizând circumstanțele expuse supra, Colegiul penal a enunțat că corectarea inculpatei Bodolica Ecaterina este posibilă doar prin izolarea de societate, or, aplicarea art. 90 Cod penal, nu va realiza scopul propus de legiuitor la art. 61 Cod penal, or în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal al RM) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, ținând cont de scopul pedepsei, de persoana inculpatei în special de faptul că Bodolica Ecaterina se eschivează de instanța de judecată, Colegiul penal a considerat că circumstanțele expuse supra duc la concluzia că aplicând inculpatei pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă, nu va fi admis scopul de reeducare și corectare a acesteia.

Mai mult, în cazul în care instanța de judecată a constatat circumstanțe atenuante și a redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Astfel, instanța de apel a conchis că corijarea inculpatei Bodolica Ecaterina este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu executare, însă, reieșind din toate circumstanțele de individualizare a pedepsei instanța de judecată i-a aplicat inculpatei pedeapsa în limitele cele mai minime permise de sancțiunea normelor penale în cauză.

Conchizând, instanța de apel a indicat că la emiterea sentinței instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate de către acuzare, însă, în contextul poziției ocupate de către inculpată în cadrul cercetării judecătorești, dar și din circumstanțele reale și personale ale lui Bodolica Ecaterina, în opinia instanței de apel, față de inculpată, urma a fi aplicată pedeapsa închisorii, cu executarea reală a ei, prevăzută de dispoziția articolelor infracțiunilor săvârșite.

Astfel, Colegiul penal a conchis că în circumstanțele sus-indicate, sunt inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal și nu este posibil de suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, or, corectarea inculpatei Bodolica Ecaterina este posibilă doar cu izolarea ei de societate, prin executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip semiînchis, pentru femei.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatei Bodolica Ecaterina, la data de 17 august 2018, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- repunerea în termen a recursului, deoarece Bodolica Ecaterina aflându-se peste hotarele țării și necunoscând la ce nivel este cauza penală și necunoscând despre hotărârile pronunțate a omis termenele de atac a hotărârilor, atât de apel cât și de recurs;

- temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- recurentul menționează, că pedeapsa stabilită de instanța de apel este una prea aspră, iar cea stabilită de instanța de fond este una echitabilă pentru fapta comisă, care corect a concluzionat că corectarea și reeducarea ei este posibilă fără izolarea de societate, astfel, aplicând prevederile art. 90 Cod penal;

- instanța de apel, la agravarea pedepsei nu a ținut cont de faptul că Bodolica Ecaterina nu are antecedente penale, este pentru prima dată în conflict cu legea, fapta a comis-o la organizarea și indicația soțului, ea singură a devenit o victimă la cele organizate de soțul ei, vina a recunoscut-o, s-a căit și se căiește sincer, nu este consumatoare de droguri, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor;

- argumentele indicate de instanța de apel la pct. 52 în decizie, precum că „corectarea inculpatei Bodolica Ecaterina este posibilă doar prin izolarea de societate, or, aplicarea art. 90 Cod penal, nu va realiza scopul propus de legiuitor la art. 61 Cod penal ... „, se contrazic cu probele anexate la dosar f. d. 75-82, care confirmă că inculpata Bodolica Ecaterina ulterior a transmis de 8 ori colete soțului Bodolica Vadim în penitenciar, și nu a mai comis asemenea fapte, ceea ce denotă faptul că inculpata Bodolica Ecaterina s-a corectat și reeducat;

- privarea de libertate a lui Bodolica Ecaterina pe un termen de 5 ani în închisoare, nu va atinge scopul legii penale, ci din contra va distruge o familie, iar copilul minor care a rămas deja fără tată, va putea rămîne și fără mamă, fără ocrotirea și educarea părintească. Pierderea părinților pe un termen de 5 ani, este suferință pentru copil;

- nu poate fi reținut argumentul instanței de apel, precum că Bodolica Ecaterina se eschivează de instanța de judecată, și pus la baza individualizării pedepsei;

- recurentul menționează, că Bodolica Ecaterina nu s-a eschivat de instanța de judecată, fapt confirmat prin prezentarea benevolă la efectuarea acțiunilor de urmărire penală în ședința de judecată, continuarea transmiterii coletelor soțului în penitenciar, angajarea avocatului, mai mult ca atît, nu avea interdicție de a pleca peste hotare. Însă, conform explicațiilor date mai sus, datorită circumstanțelor și condițiilor de viață familiare, Bodolica Ecaterina a fost nevoită să plece peste hotare, fiind motivată de necesitatea creșterii, educării și întreținerii copilului minor;

- în cauza dată nu a fost constatat și argumentat că fapta lui Bodolica Ecaterina a fost de pericol social. Prin acțiunile lui Bodolica Ecaterina nu s-au cauzat prejudicii materiale și morale, nu au fost cauzate daune sănătății sau vieții oamenilor, sau societății;

- prin urmare, fapta comisă de Bodolica Ecaterina nu a prezentat pericol social;

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele și argumentele pe care se întemeiază soluția;

- recurentul consideră, că instanța de fond corect a individualizat pedeapsa în privința lui Ecaterina, iar corectarea acesteia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei stabilite de fond, însă recurentul consideră că pedeapsa aplicată de instanța de apel este prea aspră;

- astfel, scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei stabilite lui Bodolica Ecaterina pe un termen de probă, mai mult ca atît, că au trecut 4 ani și 8 luni care fiind deja un termen de probă, care confirmă că Bodolica Ecaterina s-a reeducat, și nu a mai săvîrșit alte infracțiuni, nefiind nevoie să fie privată de libertate;

- potrivit art. 16 Cod penal infracțiunile săvîrșite de către inculpata Bodolica Ecaterina se califică ca infracțiune ușoară (art.322 alin.(1) Cod penal), și gravă (art.217¹ alin.(3) Cod penal), pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv, și respectiv, de pînă la 7 ani inclusiv;

- astfel, în cazul dat, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este posibilă, și recurentul consideră necesară casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond, deoarece nu este rațional ca inculpata Bodolica Ecaterina să execute pedeapsa stabilită de legea penală cu închisoare, prin izolarea de societate

și de copilul său minor, acordându-i șansa de a se corecta în sensul respectării legii penale și de a nu mai săvârși infracțiuni.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatei Bodolica Ecaterina, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Verificând argumentele recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în cazul în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală recursul se depune de persoanele menționate în art. 401 Cod de procedură penală și trebuie să fie motivat.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 401 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 421 Cod de procedură penală, recurs ordinar poate declara și avocatul, în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 70 alin.(1) Cod de procedură penală.

În speță, Colegiul penal reiterează, că la examinarea cauzei penale în prima instanță a participat alt avocat desemnat din oficiu (f. d. 173, vol. I) și inclusiv ales de către inculpată, care s-a eschivat să se prezinte în ședințe, fiind anunțată în căutare și potrivit IP Centru a fost pornit dosar de căutare.

Ulterior, în ședința instanței de apel inculpata Bodolica Ecaterina a fost reprezentată de către avocatul Mîrzîncu Aurelia, fiind anexat mandatul la materialele cauzei penale, (f. d. 244, vol. I) și care a participat la pronunțarea dispozitivului deciziei adoptate, aceasta fiind în drept de a contesta în numele inculpatei cu recurs decizia instanței de apel, ceea ce la caz nu s-a realizat.

Reieșind din conținutul recursului declarat de avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatei Bodolica Ecaterina și potrivit copiei mandatului prezentat la dosar (f. d. 5, vol. II), apărătorul indică, că inculpata se află peste hotarele țării și nu a specificat împuternicirile, neprezentînd probe în acest sens. Totodată, a declarat, că în primăvara anului curent a fost contactat de către inculpată și a fost angajat în calitate de avocat pentru a se informa despre cauza ei.

În conformitate cu prevederile pct.1) alin.(1) al art. 70 Cod de procedură penală, avocatul poate participa în procesul penal în calitate de apărător la invitația inculpatului precum și la solicitarea altor persoane (rude, prieteni), însă cu respectarea unei condiții obligatorii - consimțămîntul inculpatului, care trebuie să fie clar determinat.

Din conținutul normei precitate, prin „*invitația inculpatului*” trebuie de înțeles inițiativa acestuia de a-i fi reprezentate interesele în recurs de către un avocat concret, altul decât cel care a participat în apel.

Totodată, pe această linie de considerente prin sintagma „*la invitația inculpatului*” se subînțelege și consimțământul acestuia de a-i fi reprezentate interesele în recurs de către un alt avocat ales, întrucât invitația inculpatului adresată unui avocat concret nu poate fi manifestată fără a fi prezent și consimțământul acestuia.

Prin urmare, avocatul care declară recurs împotriva deciziei instanței de apel anexează mandatul, care urmează a fi completat în corespundere cu cerințele expuse în Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, cu modificările ulterioare.

Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, pe recto se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (pct. 6, subpct. 2) lit. a¹), b) din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013).

La fel, Colegiul penal menționează că potrivit stipulărilor din art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interese le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescise, dacă ele nu sunt expres indicate pe verso mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea, clientului, în modul stabilit de lege. Respectiv, efectuarea de către apărător a cel puțin unei acțiuni prevăzute la art. 68 alin. (5) Cod de procedură penală, va cădea sub sancțiunea nulității, dacă aceasta nu îndeplinește/respectă cerințele menționate mai sus.

În cazurile când se va constata că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica (aflarea peste hotarele țării, internarea într-o instituție medicală, etc.) recurentul trebuie să anexeze la recurs o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta sau, după caz, procura în original.

Astfel, după semnarea contractului de asistență juridică, inculpatul își dă acordul, în formă scrisă, printr-o cerere în care solicită admiterea apărătorului ales. Semnătura inculpatului, în cererea nominalizată, urmează să fie autentificată conform legislației în vigoare.

Instanța de recurs menționează, că la materialele cauzei nu există un careva act ce ar confirma consimțământul inculpatei la momentul depunerii recursului, de a-i fi apărate drepturile de avocatul Reșetilov Dorin, iar argumentul precum că „el a fost angajat telefonic”, nu poate fi reținut ca acord al inculpatei conform legii.

Prin urmare, în cazul în care apelul, cât și recursul este declarat de persoana căreia nu-i aparține acest drept, ținând cont de prevederile art.70 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, atât apelul, cât și recursul declarat se consideră inadmisibil, din motiv că cererea a fost depusă de către o persoană care nu poate fi considerată ca titular legal al dreptului respectiv, astfel încât se impune soluția inadmisibilității recursului.

Conform art.432 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârilor, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de formă, prevăzute în art. 429 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal conchide că recursul ordinar declarat de către avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatei Bodolica Ecaterina este depus de o persoană neîmputernicită și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Reșetilov Dorin în numele inculpatei Bodolica Ecaterina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală privind-o pe **Bodolica Ecaterina Xxxxx**, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie